

[Lysholt Hansen.]

gange i udvalget er blevet erkendt, at det er to gode aktiver, som staten her kommer til at overtage for en billig penge.

En anden indvending, venstre og de konservative har haft, var, at der i disse to lovforslag skulle ligge et ønske om at lade alle de private seminarier overgå til statsseminarier, men heller ikke denne formodning har de to partier kunnet få bekræftelse på under udvalgsarbejdet. Ministeren har tværtimod oplyst, at der ikke i de sidste 10 år, bortset fra disse to seminarier og så et andragende i 1954 fra Odense Seminarium, officielt har været andraget om overgang til statsdrift. Der er altså intet, der tyder på, at en række seminarier vil følge efter, og i øvrigt vil det jo fortsat være sådan, at lovgivning til enhver tid vil være nødvendig på dette felt. Det, der sker ved disse to forslag, er det simple, at et flertal i tinget for det første giver eleverne øgede muligheder for frit at vælge, om de vil gå på et privat seminarium eller et statsseminarium, og for det andet imødekommer et frivilligt fremsat ønske om overgang til statsdrift fra ledelserne af de to seminarier.

Frihedsprincippet i vor seminarielovgivning bliver altså ikke på nogen måde krænket, tværtimod for elevernes vedkommende udvidet. Derfor forekommer det mig mærkeligt, at de to partier, der ellers ynder at optræde som særlig nidkære værnere af friheden, ikke kan medvirke til, at de to lovforslag gennemføres. Jeg forstår det ikke, så meget mindre som det under udvalgsarbejdet er blevet ganske klart belyst, at den pædagogiske og åndelige frihed på ingen måde begrænses ved overgang til statsdrift. Statsseminariernes liv former sig i samme frihed som livet på de private seminarier. Der er altså heller ikke på dette felt grundlag for at opstille noget modsætningsforhold imellem de to seminarier.

Jeg tror, det er rigtigt, som seminarirektor Hartling sagde her i tinget ved behandlingen af det før nævnte lovforslag (Folketingstidende 1958-59, sp. 3005):

„Der er i Danmark ingen modsætning imellem stats- og privatseminarierne; de arbejder side om side, og deres lærerkollegier er af ensartet kvalitet.“

Da jeg altså ikke synes, der er meget tilbage af de argumenter, de to partier ved

første behandling førte frem imod de to lovforslag, forstår jeg ikke og beklager, at de ikke kan medvirke til lovforslagernes gennemførelse.

På mit partis vegne kan jeg anbefale forslagene til vedtagelse. Jeg glæder mig over, at vi kan imødekomme de to seminariers egne ønsker, og jeg glæder mig over, at vi hermed også kan imødekomme seminarieelevernes ønsker, der ved vort besøg i Vordingborg blev så klart og indtrængende fremsat af elevrådets formand, der omtalte, at over 50 pct. af seminariets elever kom fra hjem med indtægter på 7 000-9 000 kr., altså hjem, som derfor ikke kunne yde eleverne større økonomisk støtte, hvorfor — det pointerede han kraftigt — enhver billigelse af uddannelsen ville være yderst velkommen for seminarieeleverne.

Jeg mener, at vi med sindsro kan gennemføre disse to lovforslag, og mit parti giver dem i hvert fald sin fulde tilslutning.

Damsgaard: Ved første behandling af de to lovforslag om statsovertagelse af henholdsvis Vordingborg Seminarium og Gjedved Seminarium drøftede vi bl. a. det principielle i sagen. Det er klart, at nogle kan have det princip, at al læreruddannelse bør varetages af staten; jeg hylder det princip, at den også kan og bør ske på private seminarier. Sådan har det hidindtil været skik i vort land; partiet venstre har altid ønsket det således, og det gør vi stadig. Private og frie, uafhængige skoler er efter venstres mening på mange områder en fordel fremfor statsskoler, og dertil kommer, at de private skoler og seminarier betyder en nyttig korrektion til de offentlige skoler.

Den højtærede undervisningsministers udtalte ønske om at hidføre mere lighed i forholdet mellem stats- og privatseminariernes antal kan jeg ikke med min bedste vilje se sker fyldest ved, at man lader 2 seminarier gå over til staten. Den samme indstilling har jeg til ministerens skolegeografiske begrundelser for, at de sjællandske landdistrikter og byer har krav på at få et statsseminarium, der ligger uden for Storkøbenhavn, i stedet for Jonstrup statsseminarium, der før lå ved Ballerup, men nu er flyttet til Lyngby. Jeg mener, det kan være nogenlunde ligegyldigt for den sjællandske befolkning uden for København,